

16) *Anden behandling af lovforslag nr. L 21:*

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

17) *Spørgsmål til ministrene.*

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Elisabeth Bruun Olesen (VS), Albrechtsen (VS) og Tinning (VS) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om igangsættelse af en landsdækkende forsøgsordning vedrørende personlig assistance i forbindelse med erhvervsudøvelse til personer med handicap.

(Beslutningsforslag nr. B 11).

Forslag til folketingsbeslutning om dagpen-geretten for personer med social pension.

(Beslutningsforslag nr. B 12).

Medlemmer af Folketinget Elisabeth Bruun Olesen (VS), Albrechtsen (VS) og Tinning (VS) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af skærmterminaler på arbejdspladser.

(Beslutningsforslag nr. B 13).

Medlemmer af Folketinget Rahbæk Møller (SF), Leif Hermann (SF), Anne Grete Holmsgård (SF), Ingerlise Koefoed (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de ønsker til undervisningsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens planer for sektorforskningen, bl.a. vedrørende regler for ansættelsesprocedurer og ledelsesstruktur, sikkerhed for en forsvarlig andel af langsigtet forskning samt ytrings- og publiceringsfrihed?«

(Forespørgsel nr. F 6).

I skrivelse af d.d. meddeler industrimini-steren, at han ønsker i henhold til forret-ningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketin- get en skriftlig

Industripolitisk redegørelse 1986.

(Redegørelse nr. R 2).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegø- relsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling onsdag den 29. oktober 1986.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om igang- sættelse af en landsdækkende forsøgsordning vedrørende personlig assistance i forbindelse med erhvervsudøvelse til personer med handi- cap.

(Beslutningsforslag nr. B 11).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefa- ler det til tingets velvillige behandling.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dagpen- geretten for personer med social pension.

(Beslutningsforslag nr. B 12).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af skærmterminaler på arbejdspladser.

(Beslutningsforslag nr. B 13).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefa- ler det til tingets velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Industripolitisk redegørelse af 15/10 86

(Redegørelse nr. R 2).

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

1. Indledning

Med regeringens genopretningspolitik er grundlaget skabt for en ekspansiv erhvervsudvikling. Nogle væsentlige hindringer er ryddet af vejen. Væksten i den offentlige sektor er bragt til standsning, og den samfundsøkonomiske vækst er sket i den private sektor. Fastkurspolitikken, indkomstpolitikken, den lavere rente og den forbedrede indtjening i erhvervslivet har ført til en kraftig stigning i erhvervsinvesteringerne og beskæftigelsen.

Nu er der derfor kræfter til at tage fat på løsningen af nogle strukturproblemer, som i stigende grad trænger sig på, herunder at størrelsen af de udlandskonkurrerende erhverv er for lille. Dette er nødvendigt, hvis det på længere sigt skal lykkes at fjerne underskuddet på betalingsbalancen, afvikle udlandsgælden og samtidig sikre en fortsat udbygning af velfærdssamfundet.

For at bidrage til løsningen af disse problemer fremlægger regeringen med denne redegørelse sin erhvervspolitiske strategi for byerhvervene. Redegørelsen er ledsaget af et erhvervspolitisk program for byerhvervene, som indeholder en række konkrete forslag*). Programmet er et supplement til regeringens handlingsplan for forskning og udvikling fra maj 1986. Det indeholder en række nye forslag om erhvervspolitikens organisation, udformning og problemområde.

Programmets hovedpunkter er:

- en øget satsning på den grundlæggende teknologiudvikling navnlig i de større virksomheder,
- en udbygning af den teknologiske rådgivning for at tilskynde navnlig de mindre virksomheder til at overkomme hindringer for vækst,
- en målretning af eksportfremmeordningen,
- modernisering og organisatorisk opstramning af erhvervsfremmesystemet,
- forstærket prioritering og koordinering gennem anvendelse af målrettede programmer for erhvervsfremme,

*) Ikke optrykt her.

- øget indsats over for serviceerhvervene,
- en bedre erhvervsmæssig udnyttelse af den offentlige sektors viden og
- omlægning af principperne for støtte til virksomheder, så støtten som hovedregel skal tilbagebetales, hvis projektet bliver en succes.

De nødvendige midler til finansiering af programmet vil blive afsat under hensyntagen til programmets tilrettelæggelse, herunder den tidsmæssige gennemførelse af de enkelte delprogrammer.

I tilslutning til det erhvervspolitiske program for byerhvervene vil der efterfølgende af regeringen blive fremlagt planer på en række andre områder: en eksportpolitisk redegørelse, en forskningspolitisk redegørelse, en redegørelse for en offensiv arbejdsmarkedspolitik, en landbrugspolitisk redegørelse, en fiskeripolitisk redegørelse, en redegørelse for bygge- og anlægserhvervets fremtid og en handlingsplan for energiexport. Tilsammen udgør disse og andre initiativer en samstemt og virksomhedsfuld indsats til sikring af fortsat vækst i erhvervene og en langsigtet løsning af de samfundsmæssige balanceproblemer.

Koordinationen af indsatsen på de erhvervspolitiske, uddannelsespolitiske, forskningspolitiske, arbejdsmarkedspolitiske og andre områder er en afgørende forudsætning for at afskaffe forhindringer eller flaskehalse for udviklingen, som vil medføre kostbare forsinkelser og samfundsøkonomiske tab.

2. Erhvervspolitisk baggrund

Det er det private initiativ i virksomhederne, der er afgørende for dynamik og vækst i dansk økonomi.

Det offentliges opgave er at tilvejebringe de nødvendige rammer for virksomhedernes egne dispositioner. Det sker især gennem den generelle økonomiske politik samt erhvervspolitikken, uddannelses- og arbejdsmarkedspolitikken, den offentlige forskning, fysisk og teknologisk infrastruktur m.v.

Markedskræfterne og den generelle økonomiske politik giver virksomhederne den nødvendige tilskyndelse til – og mulighed for – at investere i kapitalapparat, forsknings- og udviklingsarbejde, eksportarbejde, efteruddannelse m.v. Det offentlige må gennem er-

[Industriministeren]

hvervspolitikken sætte supplerende ind, når virksomhederne møder særlige hindringer, eller når de tilskyndelser, markedet giver virksomhederne, er for svage, f.eks. på områder med stor risiko af teknisk eller økonomisk art.

Endelig må det offentlige sikre, at også den viden, der findes i den offentlige sektor, kan udnyttes bedst muligt af virksomhederne med henblik på øget produktion og eksport, samt at den service, det offentlige yder virksomhederne, er effektiv og fleksibel.

De mindre virksomheder udgør bredden af dansk erhvervsliv. En betydelig del af fornyelsen vil komme herfra samt fra nye virksomheder. De store virksomheder vil imidlertid fortsat være dominerende med hensyn til forskning, teknologisk udvikling og eksport. Samtidig har de store virksomheder betydning, fordi de trækker mindre virksomheder med i udviklingen.

Erhvervspolitikken skal fortsat – og i styrket form – hjælpe mindre virksomheder til at overvinde hindringer for deres videre udvikling. Men samtidig skal erhvervspolitikken gennem en forstærket og forbedret indsats over for forskningen og den teknologiske udvikling i de store virksomheder i højere grad end hidtil sigte på at opnå en stærkere teknologiuudvikling i disse virksomheder, end der ellers ville kunne opnås.

Det er imidlertid vigtigt, at bestræbelserne på at styrke forskningen og den teknologiske udvikling ikke overskygger bestræbelserne på samtidig at styrke afsætningssiden, herunder markedsføringen, samt ledelsesfunktionen.

Servicesektorens produktion vil i fremtiden indgå med stadig større vægt i den samlede produktion. Efterspørgslen vil i stigende omfang blive rettet mod nøglefærdige produkter og systemer. Samtidig vil indholdet af viden i de enkelte leverancer vokse kraftigt i takt med den teknologiske udvikling. Derfor skal erhvervspolitikken i stigende grad rettes også mod servicesektoren.

3. Erhvervspolitisk program for byerhvervene

Regeringens erhvervspolitiske program for byerhvervene er en fælles ramme om en lang række nye initiativer. Regeringen vil i den kommende tid gennemføre programmet i samarbejde med erhvervslivet og dets organisationer, ligesom regeringen ved gennemfø-

relsen af programmet vil være opmærksom på samspillet med det lokale erhvervsfremmearbejde, som en række amtsråd og kommunalbestyrelser udfører. Nogle af de centrale temaer i programmet er:

a. Der må sættes på langsigtet teknologiuudvikling i virksomhederne.

Det afgørende bidrag til forøgelsen af eksporten vil komme fra de store virksomheder. Her er det især den generelle økonomiske politik samt skatte-, forsknings-, uddannelses- og arbejdsmarkedspolitikken m.v., der er afgørende, hvorimod erhvervspolitikken hidtil kun i begrænset omfang har taget direkte sigte på at understøtte den langsigtede teknologiuudvikling i de store virksomheder.

De spring i den teknologiske udvikling, som foregår i disse år, betyder, at selv større danske virksomheder er for små til hver især at kunne anlægge en tilstrækkeligt offensiv udvikling af teknologien. Virksomhederne må derfor tilskyndes til en kraftig udvidelse af deres forsknings- og udviklingsindsats.

Der vil bl.a. blive taget følgende initiativer:

- Staten kan stille medfinansiering til rådighed for samarbejdsprojekter mellem virksomheder og mellem disse og forskningsinstitutter, som retter sig mod de tidlige faser i udviklingsprojekter.
- Forskningsinstitutternes interesse for at deltage i samarbejdsprojekterne styrkes gennem økonomiske incitamenter hertil.

b. Den teknologiske rådgivning styrkes for at hjælpe de mindre virksomheder.

Den teknologiske rådgivning styrkes gennem øget decentralisering og forstærket indsats. Der tages bl.a. følgende initiativer:

- De teknologiske serviceinstitutter må forbedre kontakten til virksomhederne gennem markedsføringen af deres aktiviteter.
- De teknologiske serviceinstitutter får mulighed for at opnå Teknologirådets tilladelse til i særlige tilfælde at indgå i et tættere samarbejde om udviklingsaktiviteter m.v. (dog ikke med ejerkapital) med andre serviceproducenter eller virksomheder.
- Der gennemføres en regional udbygning af det teknologiske servicesystem afstemt efter brugernes behov, og der iværksættes i denne forbindelse en undersøgelse af for-

[Industriministerøen]

- Der gennemføres en regional udbygning af det teknologiske servicesystem afstemt efter brugernes behov, og der iværksættes i denne forbindelse en undersøgelse af forholdet mellem det teknologiske servicesystem og brugerne heraf.
- Der iværksættes en tættere koordination mellem de regionale teknologiske informationscentre, lokale erhvervschefer og -råd samt arbejdsformidlingssystemet.

c. Eksportfremmeordningen gøres mere målrettet.

Eksportfremmeordningen må sigte målrettet mod at hjælpe virksomheder med at overkomme særlige hindringer og fremme ny eksportindsats. Der tages bl.a. følgende initiativer:

- Der afsættes beløb til medfinansiering af eksportudviklingsprogrammer på særlige markeder.
- Der gives mulighed for forhøjet støtte til særlige eksportfremmeaktiviteter.
- Der gennemføres en mere fleksibel udformning og administration af tilskud til eksportfremme.
- Eksportfremmeordningen tilpasses, så den i højere grad tilskynder til at eksportere gennem leverandører og eksportgrossister og fremmer eksportgrossisternes aktive opsøgning af nye eksportegnede produkter og virksomheder.
- Eksportfremmeordningen tilgodeser i højere grad serviceerhvervenes særlige behov.
- Der gennemføres en undersøgelse af Eksportkreditrådets virksomhed i international belysning.

d. En væsentlig organisatorisk opstramning af erhvervsfremmesystemet gennemføres.

Eksportfremmerådet og Teknologirådet vil i højere grad blive benyttet også som planlæggende og rådgivende organer, mens deres sekretariater træffer afgørelse i konkrete sager. Der tages bl.a. følgende initiativer:

- Eksportfremmerådets sekretariat styrkes.
- Bestemmelserne for Eksportfremmerådet ændres, således at Rådet får en mere planlæggende og rådgivende rolle og sammenhængen med erhvervspolitikken i øvrigt pointeres kraftigere.
- Råds- og udvalgsstrukturen på det teknologipolitiske område forenkles.

- Industriministeriets egen organisation strammes op med henblik på styrkelse af den erhvervspolitiske planlægning, mere fleksibel organisationstilpasning og forbedring af den erhvervsmæssige service. Medio 1987 foreligger en plan for modernisering af Industriministeriets område.

e. Målrettede programmer anvendes i højere grad for den offentlige indsats.

Formålet med programformen, som kendes fra det informationsteknologiske og det bioteknologiske udviklingsprogram, er at samle den offentlige indsats på et bestemt område. Herved sikres en højere grad af prioritering og en stærkere koordinering såvel tværministerielt som mellem erhvervsfremmesystemets forskellige dele. Denne koordinering må fortsat styrkes, herunder mellem de teknologirettede ordninger og eksportfremmeordningen. Der vil blive taget initiativer på følgende områder:

- For at øge anvendelsen og udviklingen af nye materialer gennemføres et materiale-teknologisk udviklingsprogram.
- For at fjerne hindringer for nye virksomheder gennemføres en indsats over for iværksættere og nye virksomheder.
- Der gøres en øget indsats for at styrke anvendelsen af design i produktionen og markedsføringen af dansk design.

f. Indsatsen over for serviceerhvervene øges.

Den erhvervspolitiske indsats over for serviceerhvervene forstærkes. Der gennemføres følgende initiativer:

- Der gøres en særlig indsats for turisterhvervet. Industriministeren vil i første halvdel af folketingssamlingen fremlægge en særlig turistpolitisk redegørelse.
- På søfartsområdet styrkes uddannelserne, og for at øge konkurrenceevnen iværksættes et teknologisk udviklingsprojekt med henblik på at videreudvikle og anvende den eksisterende teknik i et mindre lastskib. I første halvdel af folketingssamlingen forelægges en samlet søfartspolitisk redegørelse.

g. Den offentlige sektors viden skal udnyttes bedre.

Det offentlige opbygger på mange områder en viden, der bør udnyttes bedre i virk-

[Industriministeren]

somhederne. Det offentlige er på en række områder en stor indkøber og har mulighed for over for virksomhederne at efterspørge og stille krav til avancerede produkter og systemer til eget brug.

Et eksempel herpå er telekommunikation, der såvel industrielt som ved produktion af teleydelser tegner til at blive et meget betydningsfuldt område i resten af dette århundrede. Her har det offentlige på en lang række områder en avanceret viden. Regeringen vil gøre en indsats for, at denne viden nyttiggøres i en dynamisk erhvervsudvikling, der er til gavn for såvel de erhverv, der leverer telemateriel og serviceydelser til offentlige og private brugere, som de endelige brugere af telekommunikation.

Mere generelt vil regeringen sikre, at samspillet mellem det offentlige og producenterne udbygges. Udviklingsfondets muligheder for at finansiere offentlige udviklingskontrakter må anses for at fungere tilfredsstillende i forhold til virksomhederne, men er indtil nu benyttet i for lille udstrækning. Det må derfor sikres, at de offentlige institutioner planlægger deres fremtidige behov bedre og tilføres de nødvendige midler til at kunne deltage som brugere i udviklingsarbejdet. Herved skal der udvikles nye produkter og systemer, som de offentlige institutioner får behov for i fremtiden, og som ofte tillige vil være egnede til eksport. Endvidere må det offentliges viden udnyttes bedre gennem en styrkelse af systemeksporten, kontraktforskning m.v. Der vil bl.a. blive taget følgende initiativer:

- Der afsættes en pulje, således at offentlige styrelser og virksomheder får mulighed for at indgå udviklingskontrakter med private virksomheder. Herved udvikles nye produkter og systemer, som kan danne baggrund for senere eksport.
- Cirkulæret med relation til systemeksporten tages op til revision, og det overvejes samtidig, om der bør gives bredere rammer for – og stærkere tilskyndelse til – offentlige styrelser og virksomheders deltagelse i systemeksport.

h. Der indføres nye finansieringsprincipper.

Hovedprincippet er, at virksomhederne selv må afholde udgifter til de projekter, som ud fra privatøkonomiske synspunkter under

alle omstændigheder vil blive gennemført. Staten skal imidlertid kunne være med til at dele risikoen ved bl.a. virksomhedernes teknologiske udviklingsprojekter og nye markedsfremstød for herigennem at motivere dem til at gøre en ekstra indsats.

- Derfor vil der i forbindelse med direkte virksomhedsstøtte som hovedregel blive indført tilbagebetaling svarende til den støtte, der er ydet, hvis et projekt bliver en succes. Således vil tilskud kun blive anvendt i de tilfælde, hvor der ikke er andre muligheder for at motivere virksomhederne til at overvinde vanskelige barrierer.
- Hvor en forskningsinstitution eller et teknologisk serviceinstitut samarbejder med en eller flere virksomheder, vil betaling til den pågældende institution bl.a. kunne ske gennem licensindtægter, royalties eller lignende.
- Mertilbagebetaling til staten i forhold til et projekts succes benyttes som hovedregel ikke.
- Regeringen vil tage initiativ til, at det undersøges, om der på privat basis og med indskud fra Nationalbanken, pengeinstitutter og institutionelle investorer kan etableres et venture capital-selskab, som skal tilbyde risikovillig finansiering af udviklingsaktiviteter i bl.a. nye virksomheder, der er dannet ved knopskydning fra eksisterende virksomheder.

i. Industriministeriet foretager en kritisk gennemgang af de nuværende erhvervsfremmeordninger.

Industriministeriet gennemgår erhvervsfremmeordningerne med henblik på at vurdere, hvordan systemet yderligere kan effektiviseres. Herunder må det vurderes, om ordningerne ud fra samfundsøkonomiske kriterier er tilstrækkeligt målrettede, f.eks. mod at overvinde hindringer eller stor risiko.

4. Afslutning

Den erhvervspolitiske strategi, der lægges op til i denne redegørelse og i regeringens erhvervspolitiske program for byerhvervene, kan på kort sigt kun bidrage delvis til at løse betalingsbalanceproblemet. Men en afgørende forudsætning for, at underskuddet på betalingsbalancen på længere sigt kan nedbringes og udlandsgælden afdrages uden forrin-

[Industriministeren]

Regeringen lægger hermed op til en debat om denne indsats.

Samtykke til behandling:

Formanden:

Da betænkningerne over de på dagsordenens punkter 1, 2, 5-7, 9 og 11-16 opførte sager først er omdelt efter kl. 24.00 natten til i går, kan disse sager kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg Tingets samtykke som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

1) Anden behandling af lovforslag nr. L 5:

Forslag til lov om afgift af renter af forbrugslån.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foighel).

(Fremsat 7/10 86. Første behandling 10/10 86. Betænkning 13/10 86. Ændringsforslag nr. 11-14 af 14/10 86 uden for betænkningen af Jes Lunde (SF) m.fl.).

Der var stillet 10 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 4 ændringsforslag af Jes Lunde (SF), Lenger (SF), Ruth Olsen (SF) og Thoft (SF).

Af *Jes Lunde* (SF), *Lenger* (SF), *Ruth Olsen* (SF) og *Thoft* (SF):

Til § 3

11) I stk. 4 indsættes som nyt nummer:

»5) renteudgifter vedrørende lån til betaling af beboerindskud, der i henhold til lov om individuel boligstøtte er ydet af kommunalbestyrelsen eller er ydet med kommunegaranti,«.

12) I stk. 4 indsættes som nyt nummer:

»6) renteudgifter vedrørende lejerens lån til modernisering af lejebolig,«.

13) I stk. 4 indsættes som nyt nummer:

»7) renteudgifter vedrørende lån til erhvervelse af anparter i vedvarende energianlæg,«.

14) I stk. 7 ændres »25« til: »200«.

Bemærkninger

Til nr. 11

Ændringsforslaget fritager renteudgifter vedrørende lån med kommunegaranti til indskud i lejebolig for afgift.

Til nr. 12

Ændringsforslaget fritager renteudgifter vedrørende lejerens lån til modernisering af lejebolig for afgift.

Til nr. 13

Ændringsforslaget fritager renteudgifter vedrørende lån til erhvervelse af anparter i vedvarende energianlæg for afgift.

Til nr. 14

Ændringsforslaget forhøjer bagatelgrænsen, så ca. 100.000 personer med renteudgifter under 1.000 kr. årligt fritages for afgift.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 2-4 opførte sager, nemlig:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Stempelafgift på kontokøb og leje af visse forbrugsgoder samt forhøjelse af stempelafgift på visse pantebreve m.v.).

Af ministeren for skatter og afgifter (Foighel).

(Fremsat 7/10 86. Første behandling 10/10 86. Betænkning 13/10 86).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om køb på kredit.

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

Fremsat 7/10 86. Første behandling 10/10 86. Betænkning 13/10 86).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.